

W sieci pojawia się coraz więcej blogów i coraz więcej witryn udostępnia pliki RSS. W tym artykule omówiono narzędzia linuksowe ułatwiające pracę z blogami i pozwalające korzystać z plików RSS.

NICO LUMMA I PATRICIA JUNG

WWW to tylko jedna z wielu usług internetowych, ale kryje ona w sobie ogromny potencjał. Obok tekstu i obrazów, coraz częściej na stronach można znaleźć czaty i dodatki umożliwiające strumieniową transmisję danych. Ostatnio okazuje się jednak, że to strumieniowa transmisja danych oferuje znacznie więcej możliwości, niż mogłoby się wydawać na pierwszy rzut oka.

Wiki to rozwiązanie umożliwiające szybką nieformalną współpracę i wymianę informacji przy minimalnych nakładach pracy i czasu. Liczba blogów, prywatnych pamiętników online i wszelkiego rodzaju forum przeznaczonych dla większej grupy użytkowników, rośnie wręcz lawinowo. Dzięki plikom RSS (RSS feeds) webmajstrowie i adminowie mogą w swoich witrynach udostępniać dynamiczną zawartość z zewnętrznych źródeł. Blogi to niewyczerpane źródło narzędzi ułatwiających pracę. Umożliwiają one szybkie i łatwe rozpowszechnianie informacji oraz prowadzenie szeroko zakrojonych dyskusji. Ponadto administratorzy mogą łatwo aktualizować zawartość serwisu, bez dźubania w skomplikowanej strukturze statycznych plików HTML. Innymi słowy, blogi to znakomity sposób na udostępnianie różnych danych na stronach WWW.

Kilka słów kluczowych

Na pierwszy rzut oka można odnieść wrażenie, że blogi to banalna i tania rozrywka. Warto jednak przyrzeć się uważniej kryjącym się za nimi technologiom, ponieważ można znaleźć dla nich wiele zastosowań. Najważniejsze słowa kluczowe w przypadku blogów to RSS (Rich Site Syndication) oraz XML RPC (Remote Procedure Calls). RSS pozwala wymieniać dane między witrynami, a XML RPC udostępnia interfejs umożliwiający uzyskiwanie dostępu do wielu blogów w sieci.

Narzędzia Linuksowe do obsługi blogów i plików RSS

Pamiętnik czy newsticker?

Nick Benjaminisz

Wszystko to można zrozumieć na prostym przykładzie. Jeżeli osadzisz w swojej witrynie plik RSS z innej witryny, będziesz mógł wyświetlać na swojej stronie aktualny spis treści witryny, z której pochodzi plik. Pobranie i wykorzystanie plików RSS wcale nie jest takie trudne. Większość serwisów blogowych używa interfejsu Blogger lub MetaWeblog, co znacznie ogranicza kłopoty związane z wyszukiwaniem odpowiednich narzędzi.

Najpierw musisz oczywiście założyć swój własny blog. Możesz to zrobić nieodpłatnie

w witrynie <http://www.blogger.com> lub <http://www.expressblogs.com/>, które są finansowane głównie wpływami z reklam. Bardziej zaawansowani użytkownicy mogą założyć bloga na własnym serwerze web. Druga propozycja wymaga jednak dobrej znajomości Linuksa i konfiguracji narzędzi służących do tworzenia blogów. Najczęściej używane narzędzia to *MovableType* [1], *Nucleus* [2] i *Sunlog* [3]. Wszystkie trzy korzystają z interfejsu API serwisu MetaWeblog lub Blogger.

API, opracowany przez serwis *Blog-*

Listing 1. Przykładowy plik RSS

```
<?xml version="1.0" encoding="ISO-8859-1"?>
<rss version="0.92">
<channel>
<title>monitorowanie</title>
<link>http://blog.borho.net/</link>
<description>mój blog</description>
<language>pol</language>
<lastBuildDate>Tue, 30 Dec 2003
23:55:11 GMT</lastBuildDate>
<webMaster>martin@borho.net</webMaster>
<item>
<link>http://blog.borho.net/index.php?item=27</link>
<title>Log Apache w czasie rzeczywistym</title>
<description>ApacheTop to całkiem przyjemne narzędzie do wyświetlania pliku access_log w czasie rzeczywistym. Polecam!
[via Syndic8Blog]</description>
</item>
</channel>
</rss>
```


Rysunek 1. Konfigurowanie ustawień w BloGTK.

Rysunek 2. Tworzenie artykułu za pomocą BloGTK.

Rysunek 3. A tak to będzie wyglądać po opublikowaniu.

ger.com, stanowił inspirację dla innych interfejsów i znacznie przyczynił się do spopularyzowania blogów w USA. Niestety Blogger nie oferuje zbyt wielu funkcji. Powstała w ten sposób luka, którą chciał wypełnić Dave Winer za pomocą swojego interfejsu MetaWeblog. Ten interfejs udostępnia użytkownikom znacznie więcej możliwości, nie jest jednak powszechnie obsługiwany. Oba interfejsy obsługują dodawanie, edytowanie i usuwanie artykułów. Serwis MetaWeblog umożliwia dodatkowo dołączanie zdjęć do artykułów.

Niektóre systemy oferują funkcję blogów grupowych. Oznacza to, że jeden blog może być tworzony przez kilka osób. Blogi tego typu są zwykle poświęcone określonemu tematowi (np. wspólnemu projektowi) i w odróżnieniu od tradycyjnych blogów umożliwiają publikowanie opinii wielu użytkowników w jednym miejscu.

Niezależnie od tego, z jakim rodzajem blogu masz do czynienia, RSS ułatwi Ci zebranie artykułów z wielu blogów na jednej stronie. Ten sposób pobierania danych jest obsługiwany przez większość serwisów blogowych i pozwala łatwo umieścić w witrynie informacje ze źródeł zewnętrznych.

SŁOWNICZEK

API: Interfejs programistyczny (Application Programmers' Interface) umożliwiający programom korzystanie z zewnętrznych bibliotek, usług oraz innych programów.

Python: obok shella i Perla jeden z najpopularniejszych języków skryptowych. Programów skryptowych nie trzeba kompilować. Są one wykonywane bezpośrednio przez interpreter podczas przetwarzania kodu źródłowego.

Tworzenie newstickera

RSS standard oparty na specyfikacji XML jest dostępny w wielu wariantach. Najpopularniejsze wersje, obsługiwane przez większość narzędzi, to 0.92 i 2.0.

Z początku plik RSS, przedstawiony w Listingu 1, może wydawać się niezrozumiały, przyjrzyjmy się mu zatem bliżej. Kilka pierwszych wierszy odnosi się do samego blogu: tytuł (*stacktrace*), adres URL (*http://blog.borho.net/*), opis (*mój blog*), język (*pol* dla polskiego) oraz adres kontaktowy (*martin@borho.net*). Wiersze po tagu `<item>` zawierają ściśle określone informacje: łącze do artykułu, temat oraz opis (który może stanowić jednocześnie streszczenie artykułu). Pliki RSS, takie jak ten, są nazywane RSS feeds, czyli pliki przeznaczone do przesłania ich do innych witryn (angielski czasownik feed oznacza tyle co podawać).

Narzędzia do blogowania

Do pisania bloga możesz użyć zwykłej przeglądarki, tak jak to robi większość użytkowników. Niekiedy warto jednak sięgnąć po jedno z opisanych poniżej narzędzi -- gdy chcesz zapisać lokalnie opublikowany artykuł lub spokojnie napisać tekst offline przed opublikowaniem go w sieci.

BloGTK [4] to jeden z nielicznych klientów dla Linuksa. Do obsługi grafiki wymaga zainstalowania **Pythona** oraz biblioteki **PyGTK**

z **Python** *Glade2* (jest to niezależny pakiet dołączany do niektórych dystrybucji). Użytkownicy *Red Hat 9.0* mogą po prostu zainstalować *BloGTK RPM*. To samo mogą zrobić użytkownicy dystrybucji *Suse 9.0*, ale ostrzegamy – nie udało nam się po zakończeniu pracy odinstalować pakietu. W przypadku *Suse* należy pamiętać również o zainstalowaniu *python-numeric*, *python-gnome* oraz *python-gtk*.

Jeżeli zdecydujesz się pobrać najnowsze skompresowane archiwum *tar-bzip2* zamiast pakietu RPM, możesz spodziewać się problemów z rozpakowaniem go. Brak uprawnień dla części plików zmusza w niektórych systemach do przyznania uprawnień *root* w celu rozpakowania archiwum *tar -xjzf blogtk-0.8-5.tar.bz2*. Następnie możesz użyć polecenia *chmod -R a+r BloGTK-0.8-5* do ustawienia brakujących uprawnień odczytu. Zakładając, że można odczytać plik *Makefile* w nowym katalogu, możesz użyć polecenia *make* (w katalogu *BloGTK-0.8-5*). Umożliwi to uruchomienie narzędzia przez wpisanie polecenia *BloGTK &*.

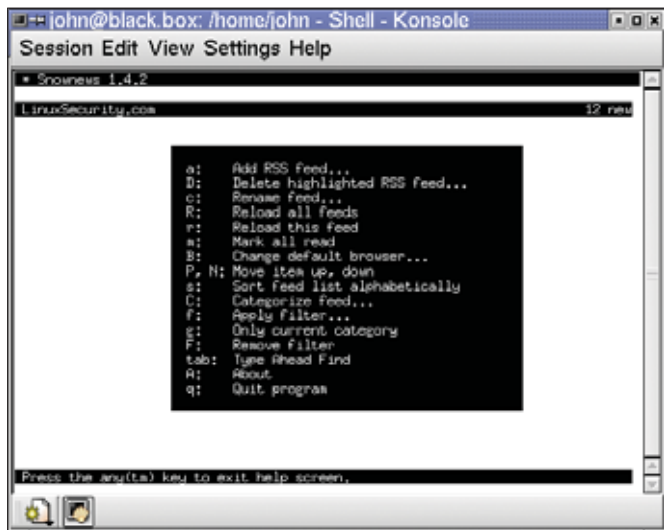
Zauważ, że wcale nie trzeba korzystać z polecenia *make*. Wystarczy po prostu wpisać następujące polecenie w *BloGTK-0.8-5*

```
./src/BloGTK.py &
```

Jeżeli archiwum *blogtk-0.8.noarch.rpm* zainstalowano w dystrybucji *Suse 9.0* (co zdecydowanie odradzamy), polecenie to przybiera

Tabela 1. Kilka najciekawszych blogów

http://www.antipope.org/charlie/bloxom.cgi	Blog Charliego Strossa. Tak właśnie powinno się robić blogi!
http://live.linuxchix.org	Kobiety i Linux.
http://planet.gnome.org	Dla entuzjastów Gnome.
http://blogs.ittoolbox.com/linux/	Blogi profesjonalistów z branży IT
http://www.justenoughlinux.com/	Ironiczny podtytuł zachęca: Naucz się tyle, aby stać się zagrożeniem.
http://www.kde.developers.org/blog/	Blog programistów KDE.

Rysunek 4. Menu pozwala się zorientować, jakie funkcje ma Snownews.

postać `/usr/lib/blogtk/BloGTK.py &`.

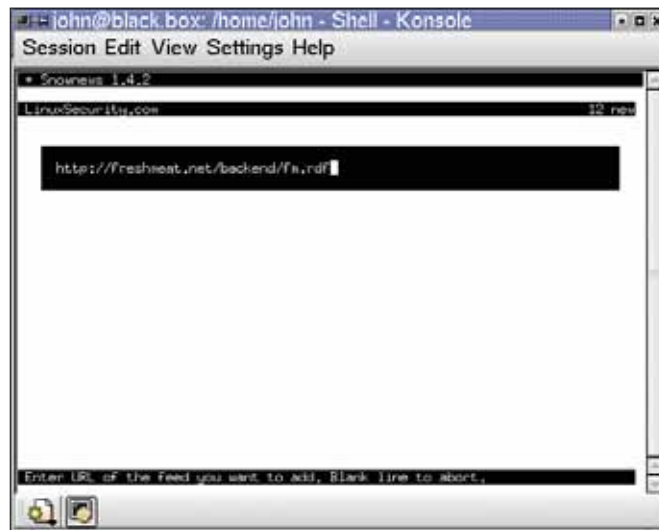
Po pierwszym uruchomieniu BloGTK na ekranie pojawi się menu konfiguracyjne (patrz Rysunek 1), które można otworzyć w dowolnej chwili, klikając kolejno *Edit / Accounts and Settings...* Nie trzeba konfigurować wielu ustawień, wystarczy znać adres URL bloga oraz nazwę użytkownika i hasło. Po wpisaniu tych danych w BloGTK możesz już rozpocząć pracę ze swoim blogiem. Napisaliśmy artykuł (patrz Rysunek 2), który jest widoczny na zakładce *Preview Post* (patrz Rysunek 3). Zaznaczenie opcji *Publish Entry* powoduje wysłanie postu do serwera serwisu blogowego.

Podczas pisania bloga należy stosować się do ogólnych zasad obowiązujących dla publikacji online. Dobrym rozwiązaniem jest nagłówek zawierający krótki opis poruszonego w artykule zagadnienia. Warto również pomy-

śleć o podziale tekstu na paragrafy. Cytaty powinny być jasno oznaczone, a najlepiej zlinkowane ze źródłem, jeśli jest to możliwe. Aby całość była czytelna, nie należy stosować zbyt wielu rozmiarów i krojów czcionek.

Publikowanie artykułów za pomocą BloGTK jest łatwe, niestety do zmiany konfiguracji samego blogu potrzeba jest przeglądarka. Oparty na języku Python aplet GNOME *Gnome Blog* [5] udostępnia podobną funkcję, ale zainstalowanie go to prawdziwe wyzwanie. Nie udało nam się uruchomić wersji 0.7 w dystrybucji Suse 9.0.

Użytkowników Mozilli zainteresuje z pewnością dodatek *MozBlog* [6]. Osadza on w przeglądarce narzędzie do tworzenia blogów i dodaje w menu polecenie *Publish*. Niestety nie udało nam się połączyć powyższym narzędziem z naszym oprogramowaniem, więc nie możemy zamieścić o nim więcej informacji.

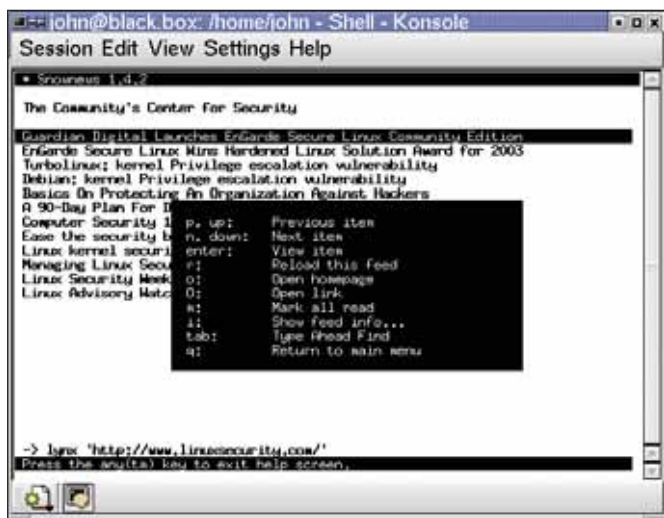

Rysunek 5. Dodawanie pliku RSS

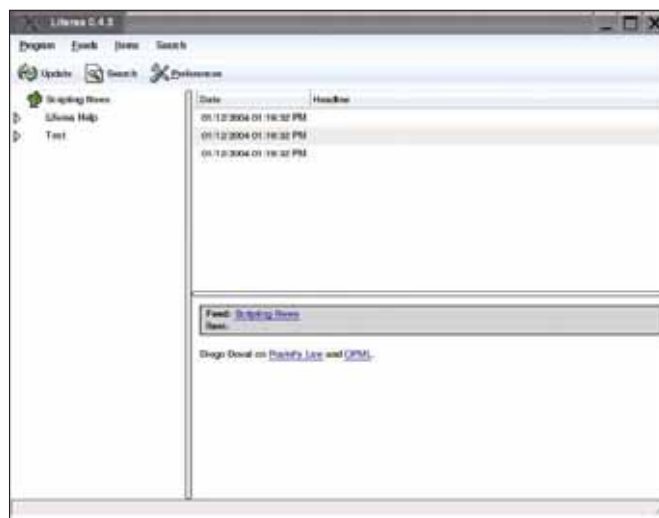
Czytniki: Omówienie

Tak zwane czytniki plików RSS to kolejna grupa użytecznych programów, które przydadzą się nie tylko blogersom. Pozwalają one przeglądać pliki RSS i sygnalizują pojawienie się nowych artykułów. Dzięki nim czytanie newstickerów jest równie łatwe, co przeglądanie grup dyskusyjnych. Czytniki wyświetlają wprawdzie tylko zawartość plików RSS, ale ponieważ są zlinkowane ze standardową przeglądarką, możesz łatwo przeczytać w niej artykuły, które zwróciły Twoją uwagę podczas przeglądania wpisów w czytniku.

Wielu blogersów korzysta z tzw. list *blogroll* do przeglądania często czytanych blogów i wyświetlania nowo dodanych wpisów. Serwis *Blogrolling.com* oferuje tę usługę. Listy można eksportować i przetwarzać za pomocą czytnika – w ten sposób otrzymasz wygodne zestawienie artykułów z Twoich ulubionych blogów.

Rysunek 6. Naciśnięcie w oknie artykułu klawisza [H] powoduje wyświetlenie menu pomocy.

Rysunek 7. W oknie programu Liferea wyświetlane są jednocześnie artykuły i lista plików RSS.

Rysunek 8. Nowy plik RSS

Snownews: szybki i prosty w użyciu

Pierwszy czytnik obsługiwany komendami wpisywanymi z klawiatury w wierszu poleceń, *Snownews* [7], na pierwszy rzut oka nie wzbudza entuzjazmu. Rezygnacja z interfejsu graficznego może wydawać się niecodziennym rozwiązaniem, ale trzeba jednak pamiętać, że pliki RSS składają się głównie z tekstu, nie tracimy zatem wiele. Snownews ma jednak jedną niezaprzeczalną zaletę: dzięki niemu można czytać praktycznie wszystkie blogi i newstickery.

Pobierz wstępnie skompilowane archiwum *snownews-1.4.2.i586.tar.bz2* z witryny projektu, użyj polecenia `tar -xjof` do rozpakowania go i uruchom Snownews:

```
cd snownews-1.4.2/
./snownews
```

Aby skompilować archiwum z kodem źródłowym (*snownews-1.4.2.tar.gz*), musisz najpierw je rozpakować, użyć polecenia `make` do skompilowania, a następnie polecenia `make install` (z uprawnieniami `root`) w celu zainstalowania programu. W tym przypadku zakładamy, że biblioteki *ncurses* i *libxml2* oraz pakiety `dev(el)` są zainstalowane.

Po uruchomieniu Snownews przez wpisanie polecenia *snownews*, możesz nacisnąć klawisz [H] w celu wyświetlenia opcji tego narzędzia (patrz Rysunek 4). Naciśnij klawisz [A], aby dodać pierwszy plik RSS (patrz Rysunek 5), przykładowo <http://slashdot.org/slashdot.rdf>, umożliwiając czytanie wiadomości z serwisu

SlashDot (więcej informacji znajdziesz tutaj: [8]). Pamiętaj, aby podać pełny adres URL pliku. Snownews nie dodaje automatycznie prefiksu protokołu `http://`.

Następnie za pomocą klawiszy ze strzałkami możesz wybrać plik RSS z listy i nacisnąć [Enter], aby obejrzeć go w całości (patrz Rysunek 6). Jeśli chcesz przejść do góry o jeden poziom, naciśnij klawisz [Q]. Jeżeli jesteś na poziomie listy plików, naciśnięcie [Q] spowoduje zamknięcie programu. Gdy poznasz Snownews lepiej, przekonasz się, że pozwala on przeglądać i czytać artykuły znacznie szybciej niż zwykła przeglądarka internetowa.

A może coś z interfejsem graficznym?

Jeżeli wolisz pracować z interfejsem graficznym, wypróbuj narzędzie *Liferea* [9] (patrz Rysunek 7), kłona popularnego programu pod Windows *FeedReadera* (<http://www.feedReader.com/>). W przeciwieństwie do Snownews, *Liferea* oferuje atrakcyjny interfejs graficzny. Wymaga on zainstalowania bibliotek *libxml2* oraz GNOME2 i plików `dev(el)`.

Listing 2 przedstawia kolejne etapy kompilowania i instalowania narzędzia. Wiersz z definicją zmiennej `PKG_CONFIG_PATH` jest wymagany dla Suse 9.0, ponieważ skrypt *configure* nie radzi sobie sam z znalezieniem pliku *libxml-2.0.pc* w katalogu `/usr/lib/pkgconfig`. W innych systemach można pominąć ten krok. Wpisz polecenie *liferea* & w celu uruchomienia programu i wybierz polecenie *Feeds / Feed / New Subscription* (patrz Rysunek 8), aby zaimportować nowe pliki RSS. Zainstalowany w Suse 9.0 program zawieszal się wprawdzie przy każdej próbie, ale ku naszemu zdumieniu, po ponownym uruchomieniu programu okazywało się, że wybrane pliki zostały mimo wszystko dodane do kolumny po lewej stronie. Po wybraniu jednej z pozycji na liście w oknie po prawej stronie są wyświetlane streszczenia artykułów. Możesz kliknąć jedno z nich, aby wyświetlić więcej informacji w dolnym oknie (patrz Rysunek 7).

Liferea ma jeszcze jedną przewagę nad Snownews: obsługuje nie tylko pliki w forma-

Rysunek 9. Jeżeli tytuł pliku RSS jest nieodpowiedni, możesz go po prostu zmienić.

cie RSS, ale również pliki w formacie OPML ('Outline Processor Markup Language'). Dzięki temu użytkownicy programu mogą korzystać z wyeksportowanych list blogroll.

Jeżeli chcesz skonfigurować program zgodnie ze swoimi potrzebami, kliknij kolejno *Program / Settings*. Możesz również tworzyć nowe foldery (wybierz polecenie *Feeds / Folder / New Folder*) i przenosić do nich pliki RSS wedle uznania. Aby pobrać aktualne pliki z serwerów, kliknij przycisk *Update*. Liczba w nawiasie obok nazwy pliku oznacza, że dostępne są nowe artykuły. Zdarza się, że tytuły artykułów są mylne lub nie mówią wiele. Wtedy możesz kliknąć żadaną pozycję prawym przyciskiem myszy i wybrać z menu polecenie *Properties*. Na ekranie pojawi się okno dialogowe (patrz Rysunek 9) umożliwiające zmianę tytułu. ■

INFO

- [1] MovableType: <http://www.movabletype.org/>
- [2] Nucleus: <http://www.nucleuscms.org/>
- [3] Sunlog: <http://www.sunlog.ch/>
- [4] BloGTK: <http://blogtk.sourceforge.net/>
- [5] Gnome Blog: <http://www.gnome.org/~seth/gnome-blog/>
- [6] MozBlog: <http://mozblog.mozdev.org/>
- [7] Snownews: <http://home.kcore.de/~kiza/software/snownews/>
- [8] RSS search: <http://feedster.com/>
- [9] Liferea: <http://liferea.sourceforge.net/>

Listing 2. Instalacja narzędzia Liferea z kodu źródłowego

```
tar -xvzf liferea-0.4.5.tar.gz
cd liferea-0.4.5/
export PKG_CONFIG_PATH=$PKG_CONFIG_PATH:/usr/lib/pkgconfig
./configure
make
su -c "make install"
```

AUTOR

Nico Lumma pracuje w firmie *orangemedia.de-GmbH*, gdzie jest odpowiedzialny za technologie i zajmuje się rozwojem serwisu blogowego *Blogg.de*. Jego własny blog jest dostępny pod adresem <http://lumma.de/>

